

Bhinneka Tunggal Ika (Enfald i mångfald).

Indonesiens musikliv speglar landets motto Bhinneka Tunggal Ika (Enfald i mångfald).

När jag landade i Jakarta visste jag inte vad som väntade mig i landet, förutom att jag skulle träffa ett tiotal delegater – vars namn jag kände till – och några konstnärer. Jag hade föga kunskap om landet, bortsett från att det var en muslimsk nation och att Sukarno var dess president – en detalj jag mindes från skoltiden när vi läste historien.

Det var först när jag träffade de artister som kom till "speed-meeting"-sessionen på Jakarta Beat Festival, dit jag var bjuden, som jag insåg den enorma mångfalden i indonesisk musik – allt från traditionell folkmusik och pop till metal, K-pop, jazz och Tembang Sunda, en stil av klassisk vokalmusik som har sitt ursprung i höglandet Priangan på västra Java. Tack vare min guide – en volontär och universitetsstudent som jag hade sällskap med under dagarna – fick jag veta mycket om den indonesiska kulturen, musiken och de många olika stammar och etniska grupper som finns i landet.

Indonesien är hem för över 1 300 etniska grupper – en mångfald som skapat en av världens rikaste musikkulturer. Hon berättade också att landet har fem officiellt erkända religioner som lever sida vid sida och kompletterar varandra. Och det märkte jag själv. Inne på konsertscenen stod en grupp unga tjejer, några med slöja, andra i kortbyxor och tillsammans kollade de på ett metalband. En sådan syn skulle man inte ens kunna föreställa sig i Sverige.

De viktiga musikstylar i Indonesien.

Traditional Music

- Gamelan: Detta är den mest kända traditionella stilen från Java och Bali. Den använder stämda gonggongar, metallstavar och trummor för att skapa ett lugnt, skiktat ljud.
- Angklung: Ett bambuinstrument från västra Java som frambringar ett unikt, kristallklart ljud när det skakas.
- Regional Folk: Olika öar har unika stilar, som den trumdominerade Batak-musiken från Sumatra.

Popular and Modern Music

- Dangdut: En mycket populär dansstil som blandar lokala folkliga rötter med indiska filmrytmer och rock.
- Indo-Pop (I-Pop): Modern popmusik med medryckande, ofta känslosamma och mjuka melodier. Kända moderna artister som Tulus och Bernadya toppar de lokala topplistorna.
- Indie och Rock: En omfattande oberoende musikscen blomstrar i städer som Jakarta och Bandung, med genrer som sträcker sig från rock och jazzfusion till hiphop.
- Pop Daerah (regional pop). Dessa inkluderar Pop sunda, Pop Minang, Pop Batak, Pop Melayu, Pop Ambon, Pop Minahasa och andra. som I-pop eller indo-pop ("pop Indonesien")

Klassiskt

- Tembang Sunda är en stil av klassisk vokalmusik som har sitt ursprung i höglandet Priangan på västra Java.
- Begreppet "pop kreativ" dök först upp i indonesiska medier på 1980-talet, och under slutet av 1990-talet växte en genre av samtida islamiska sånger fram inom den indonesiska populärmusiken, där artister använde musiken som ett verktyg för förkunnelse. De huvudsakliga genrerna är nasheed (Aa Gym), islamisk rock (Ahmad Dhani och Dewa 19) samt fusionsstil (Cak Nun och Kiai Kanjeng).

Jazz

- Till skillnad från i många västländer, där jazzen ofta förpassas till en nisch eller fungerar som bakgrundsmusik i lounge-miljöer, åtnjuter indonesisk jazz en bredare kulturell uppskattning. Lokala artister blandar ofta jazz med inslag av pop, soul och traditionell musik. Indonesien står värd för stora internationella evenemang – främst Java Jazz Festival i Jakarta – samt regionala festivaler som Prambanan Jazz Festival i Yogyakarta och Jazz Gunung.

. På 1950-talet var namn som Bubi Chen, Jack Lesmana, Benny Mustapha och Bill Saragih vida kända som pionjärer inom indonesisk jazzmusik.

Elektro

- Jedag-Jedug: En populär folklig subkultur och subgenre med tunga basrytmer och högt tempo som vuxit fram ur byliv och arrangörskor.

- Under 1990-talet skiftade scenen fokus när genren Funkot (en frenetisk form av elektronisk dansmusik) föddes i Jakartas klubbiv och lade grunden för dagens klubbkultur.
- Jedag-jedug is a fast, bass-heavy electronic music and video editing subculture from Indonesia

HISTORY

Indonesiens musik speglar landets extraordinära mångfald, formad av hundratals etniska grupper, lokala traditioner och århundraden av kulturellt utbyte. Från de skimrande bronsljuden från gamelanorkestrar på Java och Bali till de rytmiska kendang-trummorna och de uttrycksfulla melodierna från suling-bambusflöjter – varje region har utvecklat sitt eget musikaliska språk. Sjöfartshandeln förde med sig arabiska, indiska, kinesiska och europeiska influenser, vilket gav upphov till hybridformer som kroncong – med sina portugisiska rötter – och senare indoeuropeiska orkestrar som var populära i kolonialstäderna. Vid hoven, i byarna och på stadens dansbanor ackompanjerade musiken ritualer, teater och socialt liv – och blev på så sätt ett kraftfullt uttryck för identitet som förenade lokala traditioner med globala ljud.

SUKARNO, MUSIK OCH AVKOLONISERING

Indonesiens förste president, Sukarno, drev en mycket strikt nationalistisk kulturpolitik under sin tid vid makten (1945–1967). Han såg västerländsk populärkultur och musik som en form av kulturell imperialism som hotade att försvaga landets moral och urvattna den indonesiska identiteten.

- Han avfärdade västerländsk rock'n'roll, cha-cha och boogie-woogie som samhällsomstörtande, ”galna, hopblandade oljud” som utgjorde ett hot mot den indonesiska identiteten. Han kallade hånfullt västerländska popstilar för *ngak ngik ngok*.
- Han blev känd för att ha fördömt The Beatles musik som en ”mental sjukdom” och uppmanat medborgarna att ta avstånd från den.
- Den statliga radiostationen Radio Republic of Indonesia förbjöds att spela utländsk pop, och myndigheterna grep och fängslade lokala musiker som spelade rock i västerländsk stil.
Framstående offer:
- Det populära indonesiska bandet Koes Bersaudara (senare Koes Plus) greps och fängslades i mitten av 1960-talet för att de spelade Beatles-inspirerad rock and roll. Främjande av lokal kultur: I stället för västerländska importvaror främjade Sukarno lokala genrer och folkmusikinspirerade stilar, såsom *irama lenso*, för att stärka den revolutionära nationella stoltheten. Att främja det indonesiska muskarvet
- Sukarno betraktade västerländsk musik som en form av kulturell imperialism som hotade det nyblivna självständiga Indonesiens värderingar.
- Han uppmuntrade lokala konstformer och drev på statlig radio att sända regionala stilar – såsom traditionell kroncong och Lenso-rytmer från Moluckerna – som alternativ till social musik.
- Hans administration institutionaliserade stödet för inhemsk skivproduktion och lokal musik

genom statligt stödda organ som P.N. Lokananta.

JAKARTA BEAT SOCIETY

Festivalen Jakarta Beat Society (JBS), som jag blev inbjuden till, är ett internationellt musikarrangemang i världsmetropolen Jakarta. Evenemanget samlade över 25 framstående lokala och internationella musiker samt ett nätverk av professionella musikevenemang och musikgemenskaper från hela världen. Jag blev faktiskt imponerad av dem olika artister som turades att träffa mig under de två dagar av "speed meeting". De hade spelade olika typ av musik, liksom hade sina olika kädsel. Från reggae dread till miniskjolar, kostumer, jeans och traditionella dräkter. De spelade olika musikstilar, allt från metal till pop, jazz och hiphop, samt fusion. De hade alla noggrant förberett och presenterat sina musikaliska meritlistor – omsorgsfullt utformade personligt som varje artist gav mig under våra möten. Här tas varje detalj på allvar.

Dagens indonesiska artister är mogna och erfarna – de står sig väl i konkurrensen med sina europeiska motsvarigheter, något jag själv har sett och upplevt här på plats. De har skapat unika sound genom att kombinera egna traditioner med västerländska influenser. Det var just denna musikaliska blomstring som Franki ville lyfta fram med sin festival – i syfte att öka samarbetet med europeiska scener. I en intervju förklarade han för mig att det är dags för västvärlden att vakna, upptäcka vårt kulturarv och sluta klumpa ihop allt under en enda etikett som kroncong. Indonesien har mycket mer att visa än bara kroncongen.

POPULAR MUSIC FESTIVALS

Indonesien står värd för flera stora årliga musikfestivaler inom genrer som elektronisk dansmusik, rock, metal, jazz och indie, däribland Djakarta Warehouse Project (DWP) – Sydostasiens enorma festival för elektronisk dansmusik (EDM); Hammersonic Festival – Sydostasiens största festival för rock och heavy

metal, Java Jazz Festival – en av världens största jazzfestivaler, som varje år lockar internationella och lokala jazzkonserter till Jakarta; Soundrenaline – en långlivad festival som hyllar en mångfald av alternativa akter samt rock- och popartister från både Indonesien och utlandet; Joyland Festival – en oberoende konst- och musikfestival som äger rum på natursköna platser som Jakarta och Bali; samt Pestapora en omfattande flerdagarsfestival som lyfter fram samtida indonesisk populärmusik och indiemusik.

Festival Lokananta arrangerades ursprungligen den 3–4 juni 2023 i Surakarta, Central Java, Indonesia, för att fira återinvigningen av Lokananta Bloc - Indonesiens aller första skivbolag och inspelningsstudio.

SKIVAFFÄRER

Det som verkligen fångade mitt intresse i Indonesien var antalet musikbutiker. Ett femtontal skivbutiker låg sida vid sida på bottenvåningen i ett varuhus nära mitt hotell som jag blev tipsad. När min guide märkte mitt stora intresse för vinyl tog han mig dagen därpå till ett annat område där lika många butiker låg på samma sätt, sida vid sida, vilket vittnade om en otrolig gemenskap. Här fanns ett enormt skivutbud; ändå gick det inte att finna minsta spår av afrikansk, arabisk eller latinamerikansk musik. Efterfrågan är liten dessutom är det svårt för oss att hitta sådana skivor här i landet berättar en annan skivbutikägare.

Kundkretsen består främst av unga människor, berättade en av skivbutiksägarna jag talade med. De köper mycket elektronisk musik och hiphop, men även progressiv och psykedelisk indonesisk musik från 60-, 70- och 80-talen. Jag stötte också på många koreaner i dessa butiker. Jazz verkar däremot vara något som efterfrågas av samlare och lite äldre kunder.

LOKANANTA

Lokananta är Indonesiens första och äldsta skivbolag, grundat den 29 oktober 1956 i Surakarta på centrala Java. Lokananta är Indonesiens första skivbolag. Bolaget var baserat i Surakarta på Centraljava och ägdes av det statliga tryckeriet Percetakan Negara Republik Indonesia.

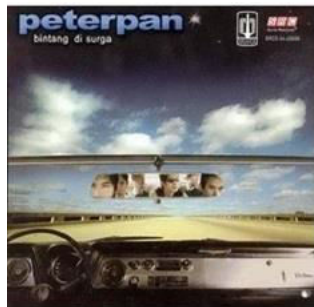
Lokananta förfogar över en samling med över 40 000 inspelningar, däribland cirka 5 200 kommersiella utgåvor. Samlingen omfattar idag mer än 5 672 vinylskivor med etnisk musik och folkmusik från hela Indonesien samt äldre indonesisk popmusik. Lokananta innehar även den största samlingen inspelningar med keroncong- och gamelanorkestrar (från bland annat Java, Bali, Sunda och Batak-områdena), samt de tidigaste inspelningarna av Indonesiens första president Sukarnos tal och originalversionen av nationalsången.

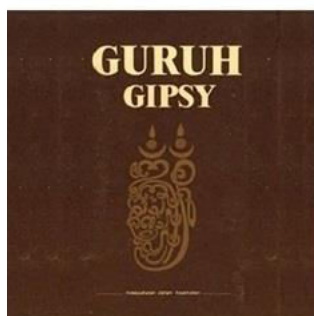
Lite tips på några populära albums

Tulus - Monokrom (2016)

Peterpan – Bintang di Surga (2004)

Guruh Gipsy (1977) by Guruh Gipsy

Fariz RM – Sakura (1980)

Nike Ardilla – Bintang Kehidupan

